

Segev: piętno Zagłady
Keff: Żyd
z pieniążkiem

Olsztyńska
Artyleria
Sieniewicza

Uczelnie nędzy
fabrykami
wiedzy?

Gwałt
to nie jest
prywatna sprawa

PRZE KROJ

NR 20 (3489) / 14 MAJA 2012 / CENA 3,99 ZŁ
WWW.PRZEKROJ.PL

w tym 8% VAT

Żmijewskiego Occupy Sztuka

INDEKS
371424

ISSN 0033-2488

9 770033 248205

20 >

W SPRZEDAŻY

www.sukcesmagazyn.pl
Kup książkę

PRZE KRÓJ

Założył w roku 1945
w Krakowie redaktor
Marian Eile

NIE PISZEMY O TYM...

... że sejmowa podkomisja wykreśliła z prezydenckiego projektu ustawy o zgromadzeniach zapisy o zakazie zakrywania twarzy podczas manifestacji oraz zakazie dwóch zgromadzeń w tym samym miejscu i czasie. Przecież wszyscy mówili to prezydentowi od razu.

... władze Warszawy upubliczniły wreszcie zmaterializowaną niechęć do postawienia Muzeum Sztuki Nowoczesnej w miejsce McDonalda na placu Defilad i rozwiązały umowę z autorem projektu Christianem Kerezem. Kerez skomentował to tak: „Myślę, że moje przejścia skutecznie zniechęcą wielu architektów. Warszawscy urzędnicy nie liczą się z opinią mieszkańców miasta i nie czują nad sobą kontroli. To musi się zmienić, jeśli Warszawa ma być nowoczesnym, przyjaznym miastem”.

... że Sąd Rejonowy w Augustowie warunkowo umorzył postępowanie wobec zakonniczki oskarżonej o naruszenie nietykalności osobistej niepełnosprawnej dziewczynki z Domu Pomocy Społecznej w Studzienicznej. Zakonnica, co nagrał świadek i wyemitowała później jedna ze stacji telewizyjnych, biła, szarpała za włosy podopieczną. Sąd uzasadnił, że zakonnica „dopuszczała się pobicia dziewczynki, ale nie zrobiła tego celowo, tylko po to, aby uspokoić podopieczną”. Augustowski sąd stworzył tym samym zarówno nową definicję celowości (bicie w celu „uspokojenia” nie jest działaniem celowym), jak i twórczo podsunął linię obrony wszystkim, którzy biją innych. „Nie biłem celowo, tylko po to, żeby oddać mi komórkę i portfel” np.

... że prezydent USA Barack Obama oficjalnie poparł małżeństwa osób tej samej płci. Nie piszemy, bo się jeszcze nasi homofobowie zorientują i obalą Obamę.

... że chińscy uczniowie i uczniowie biją na głowę umiejętnościami inną nację, co wykazał prestiżowy ranking oceniający poziom edukacji (Program Międzynarodowej Oceny Umiejętności Uczniów [PISA]).

... że Rafał Ziemkiewicz będzie bronił swojego dobrego imienia krusowca w sądach, bo do tego zmusza go socjalizm.

MAREK RACZKOWSKI

NIE PUBLIKUJEMY TEGO ZDJĘCIA...

Historyczna naprawa sufitu nad przejściem dla kibiców Stadionu Narodowego, który się już oberwał i spadał

LAST MINUTE KRZYSZTOF PŁYTA

*Eksperci o egzaminie dojrzałości:
poziom dyskusji o maturze z roku na rok się podnosi!*

MAREK RACZKOWSKI

UPRZEJMIIE INFORMUJEMY

- 6 O 10-leciu Krytyki Politycznej, nominacjach do najważniejszych nagród literackich, warszawskim zamachu pod kryptonimem Kwiatki z Rabatki i festiwalu na starym dworcu w Katowicach

PRZED W SZYSTKIM

- 8 **Bitwa o Berlin A.D. 2012.** Jakie wyzwanie rzucił międzynarodowemu światu sztuki Artur Żmijewski jako kurator Biennale w Berlinie i co z tego wynika – piszą **Stach Szablowski** i **Agnieszka Sosnowska**
- 16 **Szkolnictwo coraz niższe.** Algorytm szczęścia Ministerstwa Nauki wygląda tak: jak najwięcej studentów za jak najmniejsze pieniądze. A co z jakością kształcenia i rozwojem badań naukowych? – pyta **Patrycja Dołowy**
- 19 **Ostolski o Europie idącej w lewo**
- 20 **Jestem przestępcą, nie mam wyjścia** – wyznaje **Mariusz Sieniewicz** po imprezie olsztyńskiego Kolektynu Artyleria
- 22 **Żyd o imieniu Żyd.** Postać z pieniążkiem jest patronem finansowego powodzenia. Kiedy go widzę w domach, sklepach, w galeriach z artystycznymi przedmiotami – czuję się źle – pisze **Bożena Keff**
- 24 **Za gwałt odpowiada gwałciciel.** Ściganie z urzędu nie pomoże, jeśli władza będzie traktowała zgwałcenie jako prywatną sprawę osoby poszkodowanej, a nie jak jedno z najpoważniejszych przestępstw – twierdzi **prof. Monika Płatek**
- 26 **Ikoniczność:** Korekta kapitalizmu to za mało
- 27 **Hubert Klimko-Dobrzaniecki** rozmarzył się w temacie Euro 2012
- 28 **Czy dobrzy ludzie mogą robić dwie rzeczy?** Przyzwalanie na tortury w niektórych okolicznościach my, cywilizowani i dobrzy ludzie, nazywamy „sytuacjami wyjątkowymi”. Tyle że to najkrótsza droga do bestialstwa – piszą **Kazimierz Bem** i **Jarosław Makowski**
- 30 **Manipulacja Zagładą.** Retoryka Zagłady używana przez władze Izraela wywołuje paniczny strach i może doprowadzić do wybuchu wojny z Iranem – mówi **Tom Segev** w rozmowie z Alą Qadil
- 33 **Grodzka o głupiej polityce**

CYWILIZACJA OD ŚRODKA

- 34 **Instrukcja obsługi a obieg myśli.** Czy coraz popularniejsze akademie on-line mogą wyprzeć „analogowe” uniwersytety? – zastanawia się **Patrycja Dołowy**
- 36 **Sieć szyta na miarę.** W jaki sposób Internet wpływa na postrzeganie rzeczywistości – wyjaśnia **Barbara Gubernat**
- 37 **Czy od hałasu można umrzeć?** Nad takimi pytaniami głowi się **Joanna Omorska**

KONIEC Z KULTURĄ

- 38 **Piewca świata pokrak i polskich kompleksów, Gombrowicz rysunku. Kryminalista, dysydent, emigrant.** **Andrzej Czeczota** żegnają **Hanna Bakula** i **Mikołaj Lizut**
- 41 **Piątek wypuszcza Zebka**
- 42 **Widzialność i władza.** Harun Farocki – którego retrospektywę proponuje Planete+ Doc Film Festival – podważa budowaną w kinie iluzję rzeczywistości – stwierdza **Jakub Majmurek**
- 44 **Ta nowa młodość.** Nowe izraelskie filmy opisują proces, który przekształca dzisiejszy świat ku zgrozie zarówno socjalistów, jak i konserwatystów – diagnozuje **Michał Bilewicz**
- 45 **Dziesiątka, czyli czas na zmiany.** Na 10. Miesiąc Fotografii w Krakowie zaprasza **Martyna Nowicka**

RECENZJE

- 46 **Teatr: Klata** w swoim spektaklu nie zajmuje się ofiarami „Jerry Springer Show”. Program traktuje jak świątynię z fałszywym Bogiem – ocenia **Drewniak**
- 47 **Książka: Rutkowski** przekracza granice literatury, filozofii i człowieczeństwa. A wszystko to w poszukiwaniu... miłości – o „Darze anioła” pisze **Kępiński**
- 48 **Dokument: „Tala od różańca”** wpisuje się w dyskusję o tym, jak kręcić filmy o kontrowersyjnych postaciach – pisze **Suchanow**

ZAWSZE W PRZEKROJU

- 49 – 50 **Rozmaitości z krzyżówką** i **Lewomyślnie** **Kurkiewiczza**
- 3, 4, 37, 49, 50 **Raczkowski**

PRZEKROJ

ADRES REDAKCJI: ul. Prosta 51, 00-838 Warszawa, faks: 22 628 05 88, 22 463 00 00, 22 628 34 01 do 09, www.przekroj.pl, e-mail: doredakcji@przekroj.pl lub imie.nazwisko@przekroj.pl REDAGUJE ZESPÓŁ: Roman Kurkiewicz (redaktor naczelny), Aleksandra Bilewicz, Katarzyna Czarnecka, Julia Kubiś, Magda Papuzińska, Jacek Tomczuk, Klementyna Suchanow, Maria Swietlik ROZMAITOŚĆ, KRZYŻÓWKI: rozrywka@przekroj.pl, Marcin Pieszczyk, Kaliber 45 PROJEKT GRAFICZNY: Kasper Skirgajlo-Krajewski PRACOWNIA GRAFICZNA: Andrzej Figatowski FOTODYSCJA: foto@przekroj.pl, Katarzyna Serek, Franciszek Mazur KOREKTA: Ling Brett OBRÓBKA ZDJEĆ, PRZYGOTOWANIE DO DRUKU: Bogumiła Kreczmańska, Bartosz Wójcik, Tomasz Kieras, Krzysztof Rzeszotek STRONA INTERNETOWA I IPAD: serwisy@przekroj.pl, Cezary Niewiarowski, Renata Wróbel

WYDAWCA: PRESSPUBLICA Sp. z o.o. ul. Prosta 51, 00-838 Warszawa PROMOCJA I MARKETING: promocja@przekroj.pl, Milena Ostolska BIURO REKLAMY: Presspublica Sp. z o.o. ul. Prosta 51, 00-838 Warszawa; faks: 22 628 05 88, 22 463 00 00; automatyczna centrala telefoniczna: 22 463 00 00 + numer wewnętrzny; łączenie przez telefonistkę 22 628 34 01 do 09 DYREKTOR DZIAŁU AGENCYJNEGO: Filip Weichert – 22 463 01 88 reklama@presspublica.pl druk: RR Donnelley.

PRENUMERATA TYGODNIKA „PRZEKROJ”

PRENUMERATA REDAKCYJNA Cena prenumeraty 2012 r.: roczna: 466,40 zł, półroczna: 83,20 zł, kwartalna: 41,60 zł Zamówienie na prenumeratę należy składać: e-mailem: prenumerata@przekroj.pl lub faxem: 22 621 22 61. Dodatkowe informacje pod nr. tel. 800 120 195 PRENUMERATA KOLPORTERSKA oddziały Ruch SA, www.prenumerata.ruch.com.pl, urzędy pocztowe PRENUMERATA e-WYDANIA www.egazety.pl PRENUMERATA ZAGRANICZNA Ruch SA www.ruch.pol.pl; 22 693 67 75, 22 693 67 82, 22 693 67 18

DOSTĘP NA STRONĘ WWW I WERSJĘ NA IPADA

Cena abonamentu na iPad'a i w Internecie: tygodniowy – 3,69 zł, kwartalny – 30,75 zł; roczny (z rabatem 30 proc.) – 99 zł. Do wykupienia na www.przekroj.pl oraz w App Store. Informacje: wsparcie@przekroj.pl

Artykułów niezamówionych nie zwracamy. Redakcja zastrzega sobie prawo do zmian i skróć w nadesłanych artykułach i listach.

Okładka: MS
Zdjęcia: Khaled Jarrar, Anna Jermolaewa, Tomasz Rafa

NEVER ADAPT.

Jeep® Compass. Podąża zawsze własnymi ścieżkami.

Przyjdź i sprawdź samochody Jeep Compass, Jeep Grand Cherokee oraz Jeep Wrangler w dziko atrakcyjnych cenach. Są tacy, których cieszą spełnione ambicje, inni wciąż za czymś gonią.

JEEP® COMPASS JUŻ OD 80 064 ZŁ Z VAT

Prezentowany model jest jedynie ilustracją. Jazda terenowa powinna odbywać się w odpowiedzialny sposób i tylko w dozwolonych miejscach. Cena dotyczy wersji Jeep Compass Sport 2.0 I 4x2 – emisja CO₂ 175 g/km; zużycie paliwa w cyklu mieszanym 7,6 l/100 km. Cena promocyjna bez wyposażenia dodatkowego. Szczegóły w salonach.

Jeep, jest zastrzeżonym znakiem handlowym firmy Chrysler Group LLC.

Jeep®